

VIBRAȚIA PATRIOTICĂ A ORZELI DE ISTORIE

În urmă cu mai bine de un secol, marele revoluționar și patriot Nicolae Bălcescu, stăpînit de un înalt simțămînt patriotic, scria: „Deschid sfîrta carte unde se află înscrisă gloria României, ca să pun dinaintea ochilor fiilor ei cîteva momente din viața eroică a părinților lor”. De atunci noi și noi generații, după obicei străbun, au deschis cu emoție și venerabilă înesimtabilitate cartea istoriei neamului nostru. Reprezentanți eminenti ai științei și culturii ca: Mihail Kogălniceanu, Aaron Florian, August Trebunțu Laurian, Vasile Alecsandrescu Urechia, Ion Mîcu Moldovanu, A. D. Xenopol, N. Iorga și alții au făcut din propagarea istoriei naționale profesia de credință a vieții lor.

Astăzi, mii de profesori înfățișează neobișnuit milioanele de elevi ai patriei socialiste marea avută spirituală a unor oameni mari — fațetele bunilor și străbunilor. Printre-o susținută activitate, studiul scrii noastre se străduiește de zi cu zi, ca tînăra generație să cunoască cât mai temeinic „sîntem, unde venim și unde mergem”, ca astfel, istoria să-i fie „cartea de căpîțîi” cum spunea M. Kogălniceanu.

Am adresat unor profesori de istorie din Capitală și în țară întrebarea: „Prin ce metode și prin ce stimulări interesul elevilor față de neputzabilele valențe educative prezente în ea le oferă studierea istoriei României?”

— Pentru ca lecția de istorie să contribuie puternic la educarea patriotică a elevilor, ne-a relatat profesorul emerit Aurel Iordănescu de la Liceul „Georgehe Lazăr” din Capitală — urmăresc realizarea ei în jurul unuia din ideile centrale: — **conștiința poporului nostru ne este oferită de o serie de neputzabile valențe educative prezente în ea le oferă studierea istoriei României?**

ANCHETĂ ÎN RÎNDUL PROFESORILOR LICEALI DE ISTORIE

— „Că elevii participă efectiv, retrîndu-le cu o intensitate apropiată de aceea a autorilor, în succesiunea formării sentimentului patriotic la elevii este, în asemenea cazuri, evident. Posibilitățile existente în această privință sînt, însă, neputzabile. În școală, ne spunea Milan Toșoiu, profesor la Liceul nr. 3 Timișoara, noi, dascălii, „plămădim” prin activitatea instructiv-educativă a elevilor, conștientizarea minii și a țării. Consolidarea sentimentelor lor patriotice o putem face, aproape fără excepție, de fiecare dată.”

Adevărul spuselor profesorului ne este ilustrat în mai puțin de jumătate de oră, pe care ne invită să-i facem la ore. Se preda lecția despre războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja. În fața elevilor au fost evocate folosindu-se cu pricepere, unele texte din „Războiul țărănesc” de Friedrich Engels, „Războiul țărănesc din 1914 de sub conducerea lui Gheorghe Doja” de Ștefan Pascu, copii de pe stampe din cadrul Bănărușului, cunoscută revoluționară în timpul exercițiilor fizice de elevi împreună cu profesorul lor de istorie la localitatea Banat pe unde au trecut și au luptat obagii conduși de Doja. În acest context, în conștiința elevilor a avut un puternic ecou evocarea personalității lui Doja, a vitejiei și înțelepciunii lui, a sacrificiului suprem pentru izbînda cauzei populare.

La rîndul său profesora Gloria Ceacalopol de la Școala generală nr. 5 — București, ne-a prezentat în cadrul lecției privind cauzele revoluțiilor din 1848 în Țările Române, obiectivele lor și mișcarea revoluționară din Moldova constatată că elevii manifestă un deosebit interes atunci cînd evenimentele din istoria patriei noastre sînt comparate cu cele de pe plan mondial, fapt ce le oferă posibilitatea cunoașterii mai în adîncime a rolului poporului român ca factor de civilizație și progres în această parte a Europei.

O uriașă însemnătate în cultivarea unor înflăcărâte sentimente patriotice la elevi — sublinia Aurel Novac de la Liceul nr. 2 din Oradea — îl au lecțiile privitoare la activitatea revoluționară a clasei muncitoare, a partidului ei marxist-leninist ca parte integrantă a luptei seculare a maselor populare din România împotriva exploatații și asuprii, pentru dreptate, libertate și pace în țară și în lume. Într-un mod concludent a momentelor istorice de mare importanță pentru viața națiunii române: apariția și dezvoltarea mișcării socialiste, constituirea P.C.R., insurecția armată, participarea României la războiul antihitlerist, abolirea monarhiei, Congreșele P.C.R., succesele construcției socialiste.

„Îmi permit — remarcă prof. Gh. Smarandache, inspector Metodist-București — să amintesc cuvintele lui N. Iorga, care referindu-se la calitățile indispensabile profesorului de istorie, scria: „Cine nu-și însușește materia dă ca să confundă cu dînsa, cîm nu trece dincolo de lectii pentru a se confunda cu lumea despre care vorbește... acia este făcut pentru oricine și nu este făcut pentru a fi profesor de istorie”. Amintesc aceste cuvinte, deoarece mai sînt profesori de istorie care reproduc pasiv și indiferent conștințele din manual, care urmăresc cunoașterea factorilor unei istorii și în înțelegerea, descifrarea sensului profund a semnificației patriotice a faptelor și evenimentelor narate”.

Ne convîngem curînd de acest adevăr. Sîntem la unul din marile licee bucureștine unde îl însoțim pe profesorul de istorie la lecția consacrată epocii lui Ștefan cel Mare, tînuți la clasa a XI-a C — seral.

Momente de semnificație și emoție

La Brașov, toți cei care își leagă numele de marele cuvînt „Festival”, cit de puțin, fie și pentru mutarea a două dosare de pe un birou pe altul, sînt foarte importanți. Te întrebîm nu cumva de neuit. Fiecare spectacol, fiecare participant în concurs sau hors concurs adaugă șirului de impresii bucurii durabile și, desigur, unele învîntăminte în stare să ne tulbure ideile noastre despre muzica ușoară. Prezența multor artiști, laolaltă atîtea stele ale muzicii ușoare este că în ultimul timp cîntecul se înnoiește îndreptîndu-se spre expresia concentrată și în același timp plină de fantezie a poeziei. Aceași tensiune emoțională, aceeași vibrație sufletească intensă, dar perfect comunicabilă de la o inimă la alta, caracterizează cele mai bune creații prezentate. În acest sens, Dan Spătaru, în ciuda tracului justificat, ne-a dovedit că are posibilități certe spre a ne cuceri admirativ.

În pauca care a precedat recitalul Ritei Pavone, publicul a avut prilejul să-i cunoască pe membrii juriului care simbioză seara vor decide numele celui ce va obține trofeul Cerbului de aur și celelalte distincții.

Impresii de la Festivalul „CERBUL DE AUR” Brașov-1968

Evenimentul zilei s-a numit însă: Rita Pavone. Sosise la miezul nopții, dar o armată de reporteri o împingea flancînd-o tot timpul pînă la hotel. Dimineața, în holul hotelului, se pregătea un „atac”. Aparate, lumini, carne, curioși etc., plus un magnetofon, care completa nerăbdarea cu cîntecele Ritei. Cînd a apărut ea, au și început să zărmăze aparatele de filmat. De obicei, obiectivele își fixează un unghi optim pe care să se miste solista pentru a o putea prinde în voie în cadrul. Holul însă a fost aproape neîncîlzit de data aceasta. Și, după trei cîntece, printre firele încurcate ale aparatelor, printre aparatele obosite, după gîfîta și sudoarea reporterilor care alergaseră să nu piardă mișcările... Rita zîmbea calmă, ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat. Și, în recital, și-a vădit tinerețea, foarte multă tinerețe, și temperamental ce caracterizează din plin arta acestei reprezentante fermecătoare a muzicii ușoare italiene.

Smaranda OTEANU Brașov, 8 martie (prin telefon).

DE CE TEREN DUCEM LUPTA PENTRU SPECTATORII?

Nu cu mulți ani în urmă teatrele erau pline. Fenomenul „nu-aveți un bilet în plus” era foarte frecvent și nu întodeuna la spectacole excepționale. A fost — ca să zicem așa — o epocă „de aur” pentru administratorii teatrelor. Directorii și nu numai pentru ei. Directorii, regiștii, actorii de toate vîrstele și toate mîrimile, mașiniștii, recuzitorii, electricienii, plasatorii, toți se scaldau cu voluptate în apele succesului. E adevărat că cinematografele (cu sau fără Rachel Welch și Elvis Presley) înghițeau mii de spectatori în fiecare seară. E adevărat că jumătate din ardimiile sînt furate de staționare în dauna șililor de teatru. E adevărat că din ce în ce mai mulți cetățeni se molipsesc de epidemia autotombilistică și evadează săptămînal. E adevărat că marile orase (și Bucureștiul îndecobit) și-au întins noile cartiere pînă la a-și dubla diametrul. E adevărat că tramvaiele, troleibuzurile și autobuzurile sînt departe de a-l convinge pe omul care a

sînt tot atîtea abdicări de la rosturile nobile ale scenei. Sub trista scuză că publicul vrea comedie, teatrele au reprezentat prăfuite și dubioase foste „succese” ale unor foste vedete, ignorîndu-se cu o fermecătoare ingenuitate că tocmai acest stert de secol care s-a scurs înseamnă un anume număr de ani, cîi o epocă.

Cu lipsa de imaginație teatrele se invitase de ani de zile în jurul cozii, reducînd repertoriul clasic la trei piese de Goldoni, două de Molière, și vreo patru de Shakespeare, iar pe cel contemporan îl colescu o respectuoasă teamă. Cîț despre dramaturgia românească e neindolnic că pasivitatea dramaturgilor face cașă bună cu lipsa de inițiativă a teatrelor. Argumentul celor care se străduiesc să reducă „bulvardul” pe scena teatrelor noastre, este că publicul român are o înaltă aspirație surrogată de artă. Răspunsul e simplu. Le umple atunci cînd nu i se oferă altceva mai bun.

PUNCTE DE VEDERE DESPRE POPULARITATEA TEATRULUI

ieșit seara de la un spectacol că va ajunge repede și comod acasă. Toate acestea și multe altele sînt adevărate. Și dacă ne gîndim bine, toți acești „conștinți” ai teatrelor sînt expresii viguroase a unei etape decisive de progres în evoluția teatrelor noastre. Decenul al VII-lea, explorativ, dinamic, irezistibil, a schimbat radical nu numai fața marilor orase, dar și structura profundă a oamenilor, mecanismul lor psihic și fiziologic, tonusul și ritmul lor biologic.

Bucureșteanul anului 1968 trăiește intens, febril, și într-un anumit sens, esențial. Simțul lui selectiv a crescut dintr-o proporțională cu investigația și informația multiformă pe care presa, radioul, televiziunea și cartea i le oferă gata digerată. Trebuie ca noi, toți cei care ne îndelincim cu teatrul, să operăm în noi însine o fundamentată schimbare de optică, de mentalitate, și dacă e cazul, de năvravi și moravuri.

Deruta, panica în care au intrat unele teatre au generat un lanț de compromisuri, de concesi care

Miron NICULESCU

cinema

- Lume neună, neună, neună: PATRIA — 9, 30; 15, 30; 20, FEROVIAZ — 9, 30; 13, 30; 20, MODERN — 9, 30; 13, 30; 20, GRIVITA — 8, 45; 12, 15; 19, 21.
- Bistemeul rubinului negru: REPUBLICA (completare Năică pleacă la București) — 9, 11, 30; 14, 16, 15; 18, 45; 21, FESTIVAL (completare Lauri celor mai buni) — 9, 30; 11, 13, 30; 15, 17; 19, 21, BUCUREȘTI — 8, 30; 10, 30; 12, 30; 14, 30; 16, 45; 19, 21.
- Nu în gara Lugovai: CAPITOL (completare Lauri celor mai buni) — 9, 30; 11, 45; 14; 16, 15; 18, 30; 20, 45.
- Am întîlnit țigani fericiți: CENTRAL — 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21.
- Oliver Twist: CINEMATICA — 10; 12, 30.
- Cel sapte samurai: VICTORIA — 9, 30; 13; 30; 20.
- Zece negri miteli: LUMINA (completare Incercări) — 8, 45—16, 30 în continuare; 18, 45; 20, 45.
- Program pentru copii: DOINA — 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21, BUCUREȘTI — 8, 30; 10, 30; 12, 30; 14, 30; 16, 45; 19, 21.
- Nu în gara Lugovai: CAPITOL (completare Lauri celor mai buni) — 9, 30; 11, 45; 14; 16, 15; 18, 30; 20, 45.
- Film de animație: UNTO — 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21.
- Năică pleacă la București — Atențiune, ciuperi! — Orizont științific nr. 1/1968 — Campaniotele mondiale de luptă pentru pace — 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21.
- Cîntec în iarnă: TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
- Măstăca după cortina: GIULEȘTI (completare Stănuț) — 14, 30.
- Neamul Șoimăreștilor: GIULEȘTI — 16, 30; 19.
- Singur pe lume: INFRAȚIREA ÎNTRE POPOARE (completare Sorinei și soarelui) — 14, 30; 16, 30; 20, 30.
- Spartacus (ambele serii): DACIA — 9—19, 30 în continuare.
- O sută unu dalmățieni: CRINGĂȘI (completare O după amiază plină de peripeți) — 15, 30; 18; 20, 30.
- Reîntoarcerea lui Surcouf: BUZEȘTI (completare Cluj) — 11; 13, 30; 15, 30; 17, 30; 19, 30; 21.
- Dacă ai fi știtu: — 15, 30; 18; 20, 30.
- Un bărbat și o femeie: BUCUĞI (completare Orizont științific nr. 1/1968) — 9; 11, 15; 13, 30; 15; 18, 15; 20, 30; MIORITA (completare Orizont științific nr. 1/1967) — 9; 11, 15; 13, 30; 15, 45; 18; 20, 30.
- Împuscături pe porțuri: GLORIA (completare Pleoacă pentru un bărbat și o femeie) — 15, 30; 18; 20, 30; TOMIS (completare Flora australiană) — 9—16 în continuare.

tv

- 17,30 — Pentru cei mici: „Lumea copilor”.
- 18,00 — Pentru noi, femeile!
- 18,30 — Curs de limba spaniolă (lecția a 6-a).
- 19,00 — Jurnalul de știri: MOSCOW (completare 19,30 — Televiziunea de seară.
- 19,50 — Buletinul meteorologic. Publicitate.
- 20,00 — Transmisione de la Festivalul Internațional de muzică ușoară.
- 22,15 — Film serial: „Evdadatu”.
- 23,00 — Televiziunea de noapte.
- 23,30 — Închiderea emisiunii.

(Urmare din pag. 1)

rii. Marele număr de artiști literari, cercetători științifici, cadre didactice, tehnice, medicale și a care își desfășoară activitatea atît în Capitală și în marile centre urbane, cit și în localitățile mai mici, în toate județele țării, constituie pentru comitetele de cultură și artă un sprijin neprețuit, un vast potențial de inteligență, gata să răspundă cu elan și pasune solicitărilor.

Comitetele de cultură și artă trebuie să-și întemeieze întreaga muncă pe o strînsă conlucrare cu uniunile de creație și organizațiile de masă și obștești ale căror obiective se împletesc într-un focar comun. O importanță deosebită are colaborarea cu Uniunile de creație artistică și literară, în cadrul Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, cit și pe plan local, cu filialele uniunilor. Participarea președinților uniunilor de creație ca membri cu drept de vot deliberativ în Biroul Executiv al C.S.C.A. va asigura contribuția directă a uniunilor la soluționarea problemelor privind orientarea creației literare și artistice, tînuț seama de trăsăturile ei specifice; vor putea fi fertilizate astfel mai bogat eforturile scriitorilor, muzicienilor, artiștilor plastici, oamenilor de teatru în opera de construire și înflorire a culturii noastre socialiste. Pe de altă parte, legătura nemijlociată cu Uniunea Generală a Sindicatelor, cu Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție și cu Uniunea Tiner-

ului Comunist — ai căror reprezentanți fac parte din organismele de conducere a C.S.C.A. și a organelor culturale locale — va crea comitetele de cultură și artă posibilitatea de a cunoaște îndeaproape cerințele diferitelor pătri și categorii sociale. În cadrul acestor comitete, se vor elabora metodele de lucru în funcție de preferențele înnoitoare intervenite în realitate.

Răspunderile sporite ce revin comitetelor pentru cultură și artă pun în față, lor sarcina perfecționării continue a stilului de muncă în conducerea și coordonarea vieții culturale. Ca organisme vii, operative, ele

fletele și în conștiințele oamenilor, rolul lor în educarea patriotică și cetățenească, în formarea gustului estetic al maseilor.

A pune principalul accent pe conținutul muncii cultural-artistice, a sporta contribuția și la îmbogățirea bagajului de cunoștințe științifice, politice și culturale, la cultivarea eticii noi, a umanismului socialist — aceasta este esența, obiectivul fundamental al comitetelor de cultură și artă.

Acordînd un sprijin permanent, eficient, noilor comitete de cultură și artă județene, municipale și orașenești, Comitetul de Stat pentru

concrete, de a întui cerințele proprii unei localități sau a altuia, unei categorii sociale sau altuia, de a răspunde cu promptitudine problemelor actuale.

Din acest punct de vedere, este necesar ca, între altele, direcțiile din C.S.C.A. să specializeze în problemele muncii culturale de masă să studieze și să asigure introducerea unor forme mai adecvate, mai eficiente în rețeaua așezămintelor de cultură, eliminînd verigile intermediare și frîmțirea mijloacelor, trebuindu-se, îndeplinind organelor locale spre combaterea saboanelor, a simplismului, a metodelor rudimentare în contradicție cu stadiul actual al dezvoltării societății noastre, al nivelului cultural al cetățenilor.

În îndeplinirea sarcinilor sporite, de mare răspundere, ce revin în actuala etapă comitetelor de artă și cultură, are o însemnătate deosebită conducerea nemijlociată a muncii desfășurate pe acest tărîm, atît la nivel central cit și la nivel local, de către organele de partid. Organizațiile de partid, comitetele județene, orașenești și municipale, trebuie să acorde cea mai mare importanță a acțiunii culturale a maselor, factorilor ce acționează asupra formării mentalității și eticii noi, să se preocupe cu atenție și înțelegere de toate domeniile artei, de rezolvarea acestora în lumina cerințelor specifice ale creației și a exigențelor civilizației contemporane. Conducerea de către partid a vieții cultural-artistice asigură orientarea ei în direcția problematicei majore a construcției noastre socialiste, creșterea aportului creației și a tuturor instituțiilor de cultură la educarea socialistă a maselor, la îstrîrea orizonturilor lor de gîndire și de simțire, înflorirea valorilor spirituale pe tot cuprînsul țării, îmbogățirea necontenită a patrimoniului cultural-artistice al poporului nostru.

Înflorirea vieții culturale

Ion SPALĂTELU

TANORAME SUB STEAJA NORDULUI

Cînd, la sfîrșitul anului trecut, am plecat spre Suedia, gîndindu-mă la geografia și istoria acestei țări nordice, la oamenii, peisajul, păsările și animalele sale, mi-am venit în primul rînd în minte notituri create în memorie în anii copilăriei, după ce isprăvisem lectura ultimei pagini a basmului brodat de Selma Lagerlöf în cartea „Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia”. Bineînțeles, încă de la sîrșirea în Stockholm mi-am dat seama că Suedia contemporană oferă o imagine mult mai bogată și mai complexă ca rezultat firesc al saltului realizat pe calea progresului și civilizației în cele șase decenții scurse de la apariția acestei capodopere a literaturii suedeze.

Capitala care plutește pe apă

„Stockholm, supranumit „regina lacului Mälaren” sau „orașul care plutește pe apă”, așa cum l-a caracterizat Selma Lagerlöf — m-a surprins plăcut de la prima întîlnire, prin pitorescul său. Orașul e rîspîndit pe mii și mii de insule stîncose și împodobite cu verdele parcurilor. Aici, pe fundul cel mai adînc, se află grădina de culoare închisă, omenii au durat de-a lungul veacurilor construcții solide, cu linii impunătoare care degajă sobrietate, răceală. Străzile capitalei sînt supuse unei circulații întrerupte, de autobuze, de tractoare, de vehiculele se scurg și pe noaptea de-a lungul bulevardelor largi cu 6 piste, traversînd poduri de beton arce cu curburi grațioase, lungi de peste un kilometru și înălțate deasupra apelor, pentru a înlesni legătura dintre diferitele zone ale orașului.

După ce ai admirat panorama orașului, care frapă prin castele și palate, monumente obile, turnurile celor peste o sută de biserici proiectate pe fondul parcurilor și grădinilor, îți dai seama că meritul întregului plan urbanistic al capitalei suedeze constă în asigurarea unui echilibru între cele două elemente naturale: apă și piatră.

În Stockholm, ca și în alte orase suedeze, „partea istorică” este într-un fel de sine stătătoare, neamsecată cu elementele urbanistice moderne. Elementul „istoric” al capitalei suedeze este clar în inima orașului — acolo unde apele dulci ale lacului Mälaren se împreună cu apele sărate ale Balticii, forțat construit aici în secolul 13 marcînd momentul întemeierii Stockholmului. Orașul vechi (Gamla Stan) constituie unul dintre colțurile cele mai îndrăgite de locuitorii Stockholmului și un obiectiv nelipsit din orice itinerar turistic. Reîntîlniți aici construcții vechi, pe care timpul și-a lăsat pecetea, în care casele în stilul burgurilor medievale germane, înșurite de-a lungul unor străduțe întortocheate în pantă. Străzile sînt alte de înguste încă trecerea mașinilor este practic imposibilă, oamenii își pot da mina prin ferestrele caselor de pe o parte și alta a ulițelor.

Stockholm este renumit prin bogata sa rețea de muzee — umitoare prin bogăția valorii culturale și prin originalitate. Între acestea „Muzeul național de artă”, cu opere de artă suedeză și străină, precum și colecții de artă aplicată; „Muzeul de artă modernă”, conținînd o excelentă colecție de sculpturi și picturi; „Muzeul de artă aplicată”, cu lucrări de artă aplicată; „Muzeul nordic” etc. Elementul modern al Stockholmului îl constituie în primul rînd orașele-satelit, apărute în perioada postbelică și vădit influențate de stilul american.

Așa cum este cunoscut, Stockholm a găzduit în perioada postbelică numeroase congrese, mitinguri și întîlniri internaționale consacrate păcii, înțelegerii și securității. Și în aceasta se reflectă dorința de pace a poporului suedez, aspirația lui spre înțelegere și colaborare cu toate popoarele. Stockholm este capitala unei țări care n-a mai participat la un război din 1814 — deci de peste un secol și jumătate; în 1949 a refuzat să intre în pactul militar agresiv N.A.T.O. și promovînd în continuare o politică de neutralitate, Suedia aduce totodată în concertul internațional o contribuție importantă la destindere și îmbunătățirea relațiilor între statele cu sisteme social-politice diferite.

Trepidația culturii și a economiei

Cînd vîl de la Stockholm, Upsala — unul dintre cele mai vechi și mai îndrăgite orașe ale țării — li se revăzu din depărtare cu toate parcurile, Stockholm este capitala unei țări care n-a mai participat la un război din 1814 — deci de peste un secol și jumătate; în 1949 a refuzat să intre în pactul militar agresiv N.A.T.O. și promovînd în continuare o politică de neutralitate, Suedia aduce totodată în concertul internațional o contribuție importantă la destindere și îmbunătățirea relațiilor între statele cu sisteme social-politice diferite.

Ceea ce face însă înaintea de orice falma Upsalei este universitatea ei înfîntată încă în 1177. Clădirea actuală, realizată în stilul renasterii la sfîrșitul secolului trecut, este un focar de studiu și creație pentru cei 15.000 de studenți. Se spune că este suedez care, după ce a trecut prin Upsala să uite vreedată cuvîntele: „Este frumos să gîndești liber dar este și mai frumos să gîndești corect”, dăltuite în piatră deasupra intrării în aula Universității.

Göteborgul, orașul de pe râul Göta, cu cei 400.000 de locuitori ai săi, este al doilea oraș al țării și totodată portul ei cel mai important. După cum spuneau gazdele, prin portul Göteborg trec 25 la sută din importul și exportul țării; aici este plasată o treime din flota comercială a Suediei. Aproape 40 la sută din populația activă a orașului lucrează în industrie. În „Mica Londra” cum se spune de orașului, își desfășoară munca colectivă care a dus departe de hotarele țării fama unor produse, cum sint uzina de automobile Volvo, întreprinderile de rîmăniți S.K.F. și societatea de construcții navale și

din case solide, de culoare închisă din loc în loc apăreau în gale bisericilor vechi, castele și conace construite cu sute de ani în urmă. Seara, de o parte și de alta a porților masive ale unor gospodării țărănești, se vedeau torte aprinse, iar deasupra caselor un steag suedez — semn că familia respectivă avea oaspeți în acea seară.

Am ajuns în Scania, provincia meridională a Suediei, regiunea cu densitatea cea mai mare, unul din opt locuitori ai țării trăind aici pe o suprafață care reprezintă doar 2,4 la sută din aria țării. Să menționăm că în Suedia, undeva numai 9 la sută din suprafața țării este arabilă, agricultura este orientată îndeosebi spre cultura furajelor — aproape jumătate din întreaga suprafață, spre creșterea animalelor și cultura cerealelor (grâu, orz, ovăz). Despre locuitorii provinciei, care vorbesc o suedeză cu un accent particular, mi s-a spus încă de la Stockholm că sint omenii cei mai veseli din Suedia. Scania sînt mîndri de orașele Malmö și Lund, pe care le compară cu Stockholm și

REPORTAJ MONDIAL

Upsala. Potrivit explicațiilor date de gazde, dezvoltarea orașului Malmö, situat pe malul curbat al golfului Sound, este legată de existența a doi factori: miraculosul pescuit de hering în golful și așezarea care oferă oportunitatea de ancorare a navelor vase hanseatice venite să încerce heringii. Opreș aci firul călătoriei, pentru a începe să desprind câteva impresii de ordin general.

O explicație

Vizita în Suedia m-a ajutat să iau cunoștință de frumusețea acestei țări nordice, să cunosc acest popor dirz și muncitor, care, înfrîngînd asprimea naturii și sărăcia solului, a construit în această parte a Scandinaviei opere civilizate durabile, demne de respect și de adîncă admirație a omenirii, aducînd, totodată, o contribuție prețioasă la tezaurul artei, tehnicii și științei mondiale.

Cum explică gazdele faptul că o țară rurală și săracă de trei milioane de locuitori a reușit în șaptezeci de ani să devină o națiune industrială de aproape opt milioane de cetățeni, vînd cel mai ridicat standard de viață din Europa occidentală? Interlocuitorii ne-au subliniat că dezvoltarea Suediei este o expresie conștientă a roadelor pe care le aduce munca stăruitoare a unui popor harnic, desfășurată în condițiile unui climat de pace.

De asemenea, deseori mi s-a subliniat că importanță deosebită a avut preocuparea continuă de dezvoltare industrială accelerată a țării. Tocmai datorită acestei preocupări, Suedia s-a transformat dintr-o țară cu un pronunțat caracter agrar, în care trei pătrimi din populație era ocupată în agricultură, într-o țară puternic industrializată, unde 45 la sută din forța de muncă este ocupată în sectorul industrial și numai 14 la sută în agricultură și silvicultură și pescuit. În plus mi s-a vorbit despre rolul pe care l-au avut diversificarea și înalta specializare a industriei constructoare de mașini, care produce în prezent motoare, mașini și aparate electrice, vapoare, utilaj agricol, minier și forestier, autovehicule, locomotive, rulmenți, echipament telefonic etc. Tara care a dat pe Alfred Nobel, inventa-

torul dinamitei, pe Berzelius, cunoscut pentru contribuția sa în domeniul electrochimiei, și Scheele, descoperitorul unui mare număr de elemente chimice, dezvoltată.

Spre deosebire de alte țări industriale, ca, de pildă, Japonia, industria suedeză nu sî pune problema de a depăși celelalte țări pe terenul cantității ci prin înalta calitate a produselor, prin „perfecțiunea în mînă”, ceea ce presupune o înaltă calificare profesională. Semnificativ în acest sens este faptul că într-o discuție mi s-a arătat că la o mare întreprindere electrotehnică din cei peste 16.000 salariați, mai mult de un sfert sînt ingineri.

Trebuid să depășească dificultățile provocate de inexistența unor resurse interne de cărbune și petrol, suedezii s-au îngrîișit de a folosi chibzuții optîmă a celor trei bogății: minerele de fier, pădurile și aurul ab.

Suedia este una din țările caracterizate printr-o largă dezvoltare a schimburilor comerciale cu alte state și o cîmcline din întregul produs național brut și mai mult de un sfert din producția industrială sint exportate.

Deși a cunoscut o puternică dezvoltare în ultimul secol, economia țării nu poate fi considerată în general o cîmcline din întregul produs național brut și mai mult de un sfert din producția industrială sint exportate.

Deși a cunoscut o puternică dezvoltare în ultimul secol, economia țării nu poate fi considerată în general o cîmcline din întregul produs național brut și mai mult de un sfert din producția industrială sint exportate.

Deși a cunoscut o puternică dezvoltare în ultimul secol, economia țării nu poate fi considerată în general o cîmcline din întregul produs național brut și mai mult de un sfert din producția industrială sint exportate.

Deși a cunoscut o puternică dezvoltare în ultimul secol, economia țării nu poate fi considerată în general o cîmcline din întregul produs național brut și mai mult de un sfert din producția industrială sint exportate.

Deși a cunoscut o puternică dezvoltare în ultimul secol, economia țării nu poate fi considerată în general o cîmcline din întregul produs național brut și mai mult de un sfert din producția industrială sint exportate.

Deși a cunoscut o puternică dezvoltare în ultimul secol, economia țării nu poate fi considerată în general o cîmcline din întregul produs național brut și mai mult de un sfert din producția industrială sint exportate.

Andrei ȘTEFAN

LA HOLLYWOOD Interview cu o „antivedetă” americană

— She is nice! exclamau deopotrivă colegii de breșală, criticii sau spectatorii de fiecare dată cînd spuneam că am înțîlnit-o pe Shirley Mc Laine. De la Los Angeles la New York de-a lungul întregului meu itinerar american, în orice oraș și în orice casă ne-am oprit, oriunde aminteam că am avut o conversație cu interpretă „Aparatul nostru”, privirile se luminau de o bucurie lăuntrică. Dacă la început cuvintele acestea ni s-au părut un compliment, o remarcă de circumstanță, după câteva zile mi-am dat seama că ele exprimau în fond aprecierea americanilor față de artista care a devenit din ce în ce mai mult o intruchipare a omului obișnuit, a virtuților, a farmecului, a simplității și modestiei acestuia. Aș spune chiar că Shirley Mc Laine modifică în lumea americană imaginea vedetei ce șochează publicul prin extravaganță și,

uneori, chiar provocare. Omul de rînd vede în Shirley Mc Laine o parte din lumina sufletului său, se recunoaște în ce are el mai bun, mai simplu, mai spontan și mai direct, mai nealfatisit de conveniențe. De aceea, cînd spui că ai înțîlnit-o, îi citești în ochi bucuria de a fi înțîlnit pe cineva care îl reprezintă cu adevărat. Pentru că Shirley Mc Laine a devenit vedetă tocmai prin ceea ce ființa sa are mai firesc, mai fermecător și neașteptat de amabil.

Așa am cunoscut-o într-o după amiază de februarie — aidoma, judecînd după soare și temperatură, cu ceea ce înseamnă la noi sfîrșitul lunii mai — pe platourile studioului „Universal” din Los Angeles, în pauza turnării unui film muzical după „Noptile Gabrielei”. Banalele întrebări și introduceri care „să spargă ghețuța” sint inutile. Prezența tonică a artistei, lipsită de

actare și gesturi inutile, discuția ce se încheagă spontan, te faci să-ți revizuiești brusc atitudinea și să adopți același diapazon de simplitate și naturalitate.

O întrebare care este crezul ei artistic și-și răspunde fără ezitare: **viața obișnuită, tot ceea ce este în legătură cu omul de rînd.** O adevărată pasiune pentru descoperirea acestui univers în care își duce existența omul, cu neacuzurile, durerile, bucuriile și visele sale. Rostind aceste cuvinte, artista se transfigurează, se însulește, te face părtaş la satisfacția cu care împlinește acest ideal al carierei sale: **omul și lumea sa de fiecare zi.**

Căldătorește mult — ne spune — chemată ca orice vedetă în toate colțurile globului. Dar călătoriile nu reprezintă un scop în sine — ține să precizeze imediat — simple divertismente ai prilejului de cunoaștere a unor noi universuri de viață, de gânduri, de sentimente. Și ar vrea ca în fiecare film să înfățișeze spectatorilor imagini noi, făcîndu-i părtași la ceea ce îi frîntîmă pe oamenii de pe toate meridianele globului. O interesează deopotrivă problemele sociale și psihologice ale vremii. Artistul adevărat, remarcă ea, nu poate face abstracție de nici unul din aceste piloni ai artei. O întreb dacă publicul larg iubeste arta care izvorăște din viața cotidiană, și nu preferă cumva o artă de evaziune — „Cu cît publicul este mai inteligent, o răspunde Shirley Mc Laine — cu cît devine mai avizată în materie de artă, cu atît ajunge să aprecieze și să înțeleagă în adevărată lumină farmecul vieții de fiecare zi pe scenă și pe ecran, viața ce poartă altă semnificație deosebită”.

Shirley Mc Laine este ostilă convenționalismului, schemei prestabilite, alectării actoricești. De la o vreme — ne întrebăm — de ce oare junii primi, în teatru ca și în cinematograful, sint la fel pe tot globul? „Oriunde ai merge, spune ea, cu umire, alți aceleiași ticuri, același accent, repetat în zeci și zeci de exemplare”.

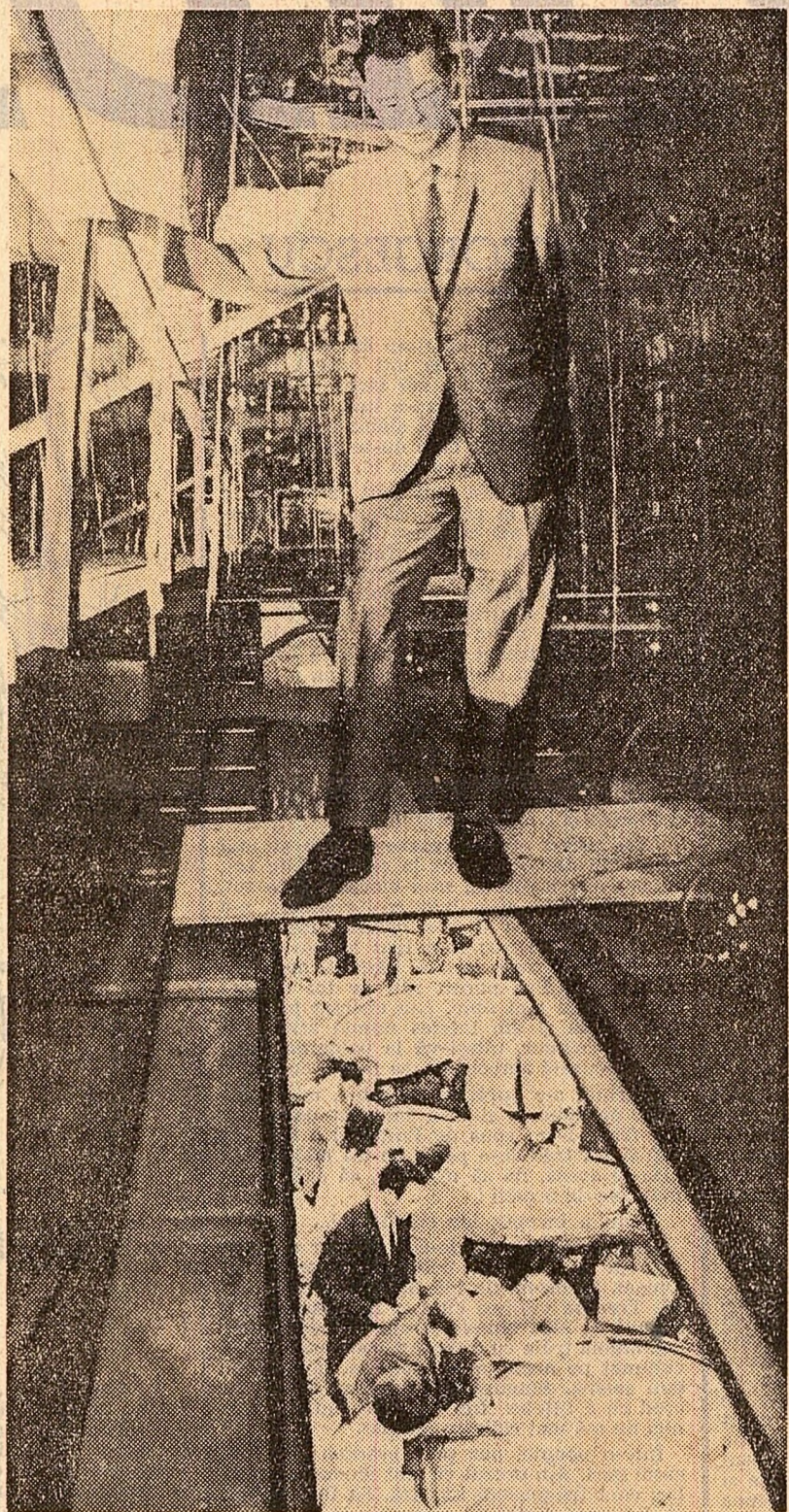
Ceea ce te impresionează ori de cîte ori ai prilejul să afli părțile acestei femei inteligente, cultivate, dar lipsite

de tot de afectare, este consecvența, siguranța ideilor sale. Tocmai fiindcă viața cotidiană o fascinează. Shirley Mc Laine conștientă cinematografului un rol preminent în societatea contemporană. „Cinematograful poate aduce o contribuție la revoluția morală dorită”. De aici și respingerea gratulății în artă, căutarea unor sensuri mai adînci ale opereii, dorința ca aceasta să exprime gânduri și sentimente umane autentice. „Avangarda a trecut” spune tezează aerul cu mîna. Și apoi adaugă zîmbind: „La fond promotorii acestor curente nici nu vor să aducă ceva cu adevărat nou ci caută cu orice chip să devină celebri”. Actrița căreia îi displic conveniențele pînă și în gesturile confrăților, care detestă șablonul oricum s-ar manifesta, ține să precizeze: „Îmi place și aprob orice căutare ce urmărește să pună în valoare omul, viața lui, gândurile lui, orice căutare care are drept țel să ne releve sensurile existenței sale”.

Și de aici discuția noastră pătrăsese domeniul artei. Shirley Mc Laine urmărește cu adevărată fervoare existența tineretului. Îi place cînd în țara ei li vede via, dinamic, curajos, cu sentimentul responsabilității față de ziua de mîine. E bucură că de acești oameni va depinde viitorul țării. Pentru că ceea ce cere ea artistului, îi cere și omului politic: legătura cu viața, cu realitatea. Ne mărturisește că se miră ori de cîte ori conducătorii unei țări își pierd vremea în chestiuni de procedură mîrnuță, fără sfîrșit și mai ales fără finalitate. Artă si politica, spune actrița, trebuie să aibă deopotrivă ca punct de plecare și de sosire **omul și viața lui.**

Am notat aceste gânduri pe care acum le împărtășesc cititorilor cu conștiința că această profesiune de credință este nu numai a unei mari actrițe ci și a unei distins intelectuale care gîndește cu seriozitate la rosturile și sensurile meseriei sale. Iar cuvintele spuse de Shirley Mc Laine la despățire au fost un salut pentru România, țara pe care n-a uitat-o și unde speră să revină.

Valeriu RAPEANU

De pe podețul mișcător, detectivii supraveghează nevăzută atît pe jucători cît și pe crupieri

DEZMĂȚUL AURULUI

O simplă bornă kilometrică albă, pe care sint sculptați doi călugări franciscani în sutană cafenie, te anunță că ai intrat în principatul Monaco. Într-o mică stație scotoceș prin geamantane, iar poliștii nu-ți cer pasaportul.

Monaco! Un univers de ilustrație, agățat de Coasta de Azur. Un principat alcătuit din trei orașe: Monaco, La Condamine, Monte Carlo. Pentru lumea întreagă, Monaco înseamnă un minuscule stat așezat la granița dintre Franța și Italia, un centru al turismului internațional, loc de întîlnire al celebrităților mondiale.

Pentru unii, Monaco înseamnă în primul rînd Monte Carlo, iar Monte Carlo se suprapune cu faimosul său cazinou, sinonim cu luxul, exotismul, excentricitatea și... magia ruletei.

În 1668, Blanc, originar din Bordeaux, speculant de bursă, devenit apoi bancher, a deschis la Monte Carlo, oraș construit aproape în întregime de el, actualul cazinou, menit să sprijine visteria principatului aflat în situație critică. Blanc a întemeiat apoi și Societatea Băilor de Mare (S.B.M.), societate pe acțiuni care dirijează și astăzi viața economică din principat. Azi, existența a 10.000 din cei 25.000 de locuitori din Monaco depinde de S.B.M. Motorul principal al S.B.M. a devenit cazinou. Sumele încasate de S.B.M. (care include cazinou, hotelul) se ridică la zeci de milioane de franci și poate tocmai de aceea cifra totală a încasărilor este

secretă. Cu toate insistențele mele și micile șiretlicuri folosite nu am reușit să aflu. Principatul acționar al S.B.M. este astăzi în urma cunoscutor diferențelor cu armatorul grec Onassis) statul monegasch (65 la sută din acțiuni).

MAGIA COVORULUI VERDE

Urc în viteză a doua spre templul cosmopolit al jucătorilor de noroc... La intrare în luxosul hotel al Cazinouli, te întîmpină staula ecvestră a lui Ludovic al XIV-lea. Observi că unii din genunchii calului de bronz luate în mod neobișnuit. Se spune că trebuie să frece acest genunchi, dacă vrei să ai noroc. E un amănunt pe care ni-l dezvăluie un jucător veteran, în timp ce mîngia cine știe pentru a cita oare faimosul genunchi. Superstitiosii cred: ei primesc fascinat spre genunchiul jucătorului Funcționarii hotelului, extrem de politicoși, zîmbesc tăcuti. Jocurile de noroc și superstițiile au fost din totdeauna aliate. O vechiă credință în zeul șansei cere celui ce intră pentru prima oară în Cazinou și are sub 36 de ani, să joace numărul exact al anilor săi la masa cea mai apropiată... Ații pîndesc pe ghinionisți și mizează pe numerele pierdute de acestia. Sint așa-numiții „vînători de mostenire” care de ani de zile stăpînesc o șansă. În sfîrșit, există unii care cred în „magia

grămezi de bani și jetoane. Privesc la animația din jur. Grupuri compacte de jucători; valcii în livree; bătrîne elegante și femei „de societate”, dornice de căpătuișă; turștii și tipi duștoși. Printre ei sint așteptați și mulți detectivi ai Cazinouli, așa-numiții „oculi”, care apară cu strășnicie disciplina jocului și tezaurul „casei”. În prima sală se joacă mize mici. E o sală de jocuri obișnuit; ruletă, baccara, trente et quarante. Trezind pe lângă mese au apelul ritual al crupierilor: „domnilor, faceți jocurile!” Un clinchet ușor de jetoane și monede și un avertisment solemn: „Nimic nu mai merge!” a anunță închiderea mizei. Urmează o tăcere de mormint. Cu ochii mistuiți de o sălbatică pasiune, zeci de oameni urmăresc febril tractoria micilor bile de fildeș ce se învîrtesc frenetic în albia ruletei, cu un zgomot supărător, metalic. Bila aleargă, sare, apoi încetinește și caută capricioasă un loc în care să se așeze. Pe rosu? Pe negru? E care dintre cele 36 de pătrate? Bona ruletă e-a oprit. Hazardul își pronunță sentința. Crupierii, îmbrăcați în negru, adună mecanic jetoanele și cu niște frunze de toamnă. Bineînțeles, mulți au pierdut. Numai doi au câștigat. Sume mici. Restul banilor sint înghițiți de Cazinou — unicul cîștigător cert.

„Jocul reîncepe. Răsună apelul, ca o melopee, de 102 ani aceeași. „Domnilor, faceți jocurile!”

Ca o culme a ironiei, nici

un cetățean din Monaco nu are dreptul să joace la Cazinou. El pot fi însă crupieri — aceste pitorești creații ale ruletei. Direcția Cazinouli verifică serios candidații și îi instruează opt luni pentru a corespondența de subtilităților meseriei. Crupierii nu au voie să întretină relații cu persoane din afara Cazinouli, nici să primească bani sau cadouri. Poartă costume speciale, fără buzunare, măsură meninți să-și împiedice să escamoteze jetoanele Cazinouli. Dacă-1 privești cu atenție, crupierii îți apare în postură unui om impenabil, depersonalizat, executînd monoton același mișcări și rostind același cuvinte. O adevărată marionetă...

MISTERUL „SALOANELOR PARTICULARE”

Dar unde sint regii și prinții în exil, maharajahii și marii miliardari americani sau celebriții de la Hollywood ce fac fama darului ales tezaurul Cazinouli? Am pornit să-1 căutăm în „misterioasele saloane particulare”, unde nu poate intra oricine. Sint admise numai persoane „serioase”, care probează acest favor cu averile de care dispun. De altfel și taxa de intrare e mai „serioasă”. Dispun de o autorizație din partea direcției Cazinouli. O prezintă valatului care îmi decide dacă larg usă. Saloul e împodobit cu fresce aurite,

sculpturi uriașe. Aici se joacă de toate — ruletă, baccara, trente et quarante, chemin de fer, boule, escarp. Ritualul este mai secret, iar emoțiile mai mari ca de altfel și mizele. Jucătorii sint mai puțin. În aceste „saloane particulare”, tarul Nicolae al II-lea al Rusiei a risipit banii „mușcilor”. Leopold al II-lea al Belgiei aurl je-fuit din Congo iar Faruk al Egiptului truda milioanele de lei. Intre acești pereți s-a „valorificat” diamantele Aga Khan. Aici au fost stăpîni regele tunuzilor — Zaharoff, sau marele armator Onassis. Petrolul, grînele și aurul lumii, uzine, fabrici sau plantații și schimbau stăpîni într-o singură noapte... Stau în spatele unui jucător „de talie” — un industriaș vest-german. Trînzăra de lînă el, o blondă spălăciată, e muza care îi aduce noroc... În fața lui, zeci de jetoane mari din plastic de cîte 10.000, 5.000 și 2.000 de franci. Fac la repezeală un calcul curios să afiu ce miză a aruncat în joc și obțin o sumă egală cu cel puțin 10 măsini. „Re-nalți 16” sau echivalentul a 10 de salarii lunare medii din Franța. Jucătorul nostru mizează simultan la mai multe mese, plimbîndu-se dezninvol printre ele, ca un general pe cîmpul de bătăie. Cînd pierde la ruletă, se refăce la trente-et-quarante. Cu ploape grele de nesomn și fard gros, „muza” îl secondează transfigurată. Zeci de jucători îl privesc cu învidie. Îi urmă-

res gesturile și combinațiile. Unii li imită. Jucătorul continuă să cîștige. Mă interesează deznodămîntul. Îi văd trecînd de la o masă la alta, culcînd, triumfător și rece, grămezi de jetoane. Hotărît lucru, omul acesta cu temple albe și trbuie e un favorit al norocului. Dar îată că mormanele lui de jetoane încopescă scada vertiginos... O bucurie ascunsă se citește în ochii partenerilor. Am sentimentul că mă aflu într-o junglă... Observ cum jucătorii notează din cînd în cînd sumele mizate, fac calcule și combinații. O doamnă între două vîrste, cu accent american, încearcă o nouă combinație, dar pierde vîzînd cu ochii miză de dolari. Cine o fi oare? Valețul mă scoate — și de data asta — din înecăritură. E soția unui fabricant. Cîteva mize aruncate de ea, cu eleganță, pe covorul verde al mesei de joc, mistuie salariul săptămînal a mil de muncitori și funcționari americani.

O prîntesă italiancă scîpătată își refăce pierderile. Un mare om de afaceri din Argentina a pierdut într-un ceas miză de capete de vite. Intuiește, desigur, e secol și dezastrelor care va urma, dar continuă să arunce jetoane, stăpînit de beatitudine. La o masă vecină, un mare comerciant din Beirut cîștigă în cîteva minute 5 măsini de lux. Aici banii nu au frontiere... Numai sensul în care circula e unic. Și anume: spre cei ce nu-1 muncesc.

Urmăresc curios cu privirea pe americana ghinionistă care părăsește „saloul particular”. Nimeni nu-mă taie în seamă. E „curioasă”. Dacă se va sinucide nu va fi nici primul, nici ultimul caz. În cimitirul din Monte Carlo vezi multe morminte fără nume — sint ale preferiților care s-au sinucis după ce au pierdut totul. Intre 1920—1930 circula chiar o legendă în legătură cu sinuciderea faimoase de la Monte Carlo. Se vorbea chiar de o sinucidere la 24 ore! Erau atât de multe — relatau unii — încît turștii ce admirau panorama mării de pe terasa cazinouli erau convinși că aud din grădina de jos gloantele jucătorilor decavați. În 1949 prințul Sturza și soția sa se otrăvise într-un hotel după ce pierduseră mai multe milioane la ruletă. Și astăzi au loc sinucideri la Monte Carlo. Dar nu în proporția celor din trecut. Detectivii cazinouli, amestecați printre jucători, supraveghează pe hoti, ca și pe eventualii sinucigași.

Un funcționar de la S.B.M. se plînge că pasiunea pentru ruletă e în evidentă scădere. Lumea triplurilor s-a împuținat, s-a vîlăguit. Ce e, deci, de făcut? Răspunsul s-l-a dat singur Monaco: va trebui să trînsască mai mult din frumusețea naturii sale.

Ruleta continuă însă să se învîrtască, nestîngherită, înconjurată de lumea ei de patimi și dezamă, minată de energia diavolului galben.

AL GHEORGHIU

PE COASTA DE AZUR

DECLARAȚIE cu privire la amenințarea la adresa păcii ca urmare a extinderii agresiunii americane în Vietnam

(Urmare din pag. 1)

Nu vor scăpa de răspundere nici acele guverne care, împreună cu S.U.A., participă direct sau indirect la agresiune și la toate fărâșele comise împotriva eroicului popor vietnamez. Aceasta se referă la Taiwan, Australia, Noua Zeelandă, Filipine, marionetele sud-coreene, care și-au trimis trupele în Vietnamul de sud pentru a participa la războiul banditec în numele intereselor imperialiste ale S.U.A. Acestea se referă și la alte state, inclusiv la cererile reactoare re-nansard de R.F.G., care acordă ajutor politic și material agresorilor americani.

Guvernul S.U.A. trebuie să știe că prin extinderea agresiunii, prin noile acte criminale nu va putea să înfrîngă voința unui popor curajos de a-și apăra libertatea, independența și ființa sa națională. El va împingea o ripostă și mai puternică din partea poporului vietnamez, care se bizuie pe sprijinul și ajutorul multilateral al țărilor comunistărilor socialiste.

Ultimele evenimente din Vietnam — vasterle operațiuni ofensive întreprinse de forțele armate populare de eliberare din Vietnamul de sud, crearea organelor puterii populare în regiunile eliberate și formarea de noi organizații patriotice comuniste pentru pace, democrație, independență și neutralitate Vietnamului de sud — demonstrează că lupta de eliberare a poporului vietnamez a intrat într-o nouă etapă.

Patrioții sud-vietnamezi au dovedit, din nou, că sînt capabili să desfășoare operațiuni de luptă nu numai în junglă și în regiunile rurale, dar și în orașe, chiar în cele mai mari, inclusiv în Saigon. Ofensiva forțelor de eliberare cu sprijinul activ al poporului vietnamez, întărind Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud, a adunat din temelii întregul sistem militar american-saigonez. Ea a demonstrat din nou, pe deplin, unitatea poporului și Frontului Național de Eliberare, eroismul și bărbăția patrioților vietnamezi, forța revoluționară a mișcării de eliberare, care exprimă aspirațiile naționale ale poporului, hotărîrea sa de a izgoni agresorii de pe pămîntul vietnamez.

Poporul Republicii Democratice Vietnam, care construiește socialismul, întărind Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud, a rămas loial față de țările, iar forțele sale armate dau o ripostă efectivă atacurilor americane, aeriene și de pe mare.

Succesele poporului vietnamez în lupta împotriva agresiunii imperialiste au o mare însemnătate internațională, ele aduc o contribuție importantă la lupta țărilor sistemului mondial socialist, a tuturor popoarelor pentru pace, independență, democrație și socialism.

Participanții la constatare, în numele popoarelor țărilor lor, felicită în mod călduros Partidul celor cîm muncesc din Vietnam, guvernul Republicii Democratice Vietnamului și întregul popor eroic al Vietnamului de nord, forțele sale armate pentru realizările remarcabile și victoriile obținute în dezvoltarea și apărarea patriei socialiste; felicită călduros Frontul Național de Eliberare, forțele sale armate și pe patrioții din Vietnamul de sud pentru succesele în lupta împotriva imperialismului și cizicii corupte saigoneze.

Baza justă pentru o reglementare în Vietnam o constituie cunoscuta poziție, în patru puncte, a guvernului Republicii Democratice Vietnam și Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud, care se bucură de sprijinul deplin al țărilor socialiste și de aderența largă a opiniei publice mondiale. S.U.A. și-au introdus trupele în Vietnam în scopul agresiunii, ele trebuie să înceteze războiul și să retragă din Vietnam trupele americane și pe cele ale aliaților lor.

Guvernul Republicii Democratice Vietnam a declarat că este gata să înceapă convorbiri de îndată ce S.U.A. vor dovedi că au încetat condiții, bombardamentele și toate celelalte acte de război împotriva Republicii Democratice Vietnam. A-

ceastă inițiativă a guvernului R. D. Vietnam a avut o profundă rezonanță internațională, ea a fost sprijinită activ de numeroși oameni de stat, chiar în țările care sînt aliate S.U.A., de opinia publică internațională. Răspunderea pentru faptul că convorbirile n-au început pînă în prezent revine în întregime guvernului S.U.A. Declarațiile făcute de președintele S.U.A. despre reglementarea problemei vietnameze, inclusiv declarația lui de la San Antonio, sînt însoțite de fiecare dată de condiții pe care nici un stat suveran nu le poate accepta. Cuvintele de pace sînt întotdeauna urmate de noi pași în extinderea agresiunii americane. Acestea demonstrează în mod cel mai convingător că guvernul S.U.A. nu dovedește în fond tratative.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia, semnatare ale prezentei declarații, avertizează în mod cel mai serios guvernul S.U.A. asupra răspunderii pe care și-o asumă în fața întregii omeniri prin continuarea și extinderea războiului de agresiune în Vietnam. Dacă guvernul S.U.A. este capabil să dea ascultare glasului rațiunii, el trebuie să examineze în mod realist situația creată și să ia în considerare propunerile făcute de guvernul Republicii Democratice Vietnam și Frontului Național de Eliberare, propuneri care corespund pe deplin acordurilor de la Geneva din 1954 și răspund intereselor păcii în Asia de sud-est și în întreaga lume.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia, semnatare ale prezentei declarații, declară că sprijin în mod ferm poziția guvernului Republicii Democratice Vietnam și a Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud. Ele cer ca S.U.A. să pună capăt imediat, definitiv și fără nici un fel de condiții bombardamentelor și altor acte de război împotriva Republicii Democratice Vietnam, să înceteze intervenția militară în Vietnamul de sud, să retragă trupele americane și trupele aliaților și să respecte dreptul poporului vietnamez de a-și rezolva singur

treburile. Ele adresează o chemare tuturor statelor, guvernelor, tuturor celor cărora le sînt scumpe interesele păcii, de a cere insistență ca Statele Unite ale Americii să înceteze imediat agresiunea în Vietnam, sub toate formele ei, și să pășească pe calea rezolvării pașnice a problemei vietnameze, fără nici un fel de condiții.

În condițiile extinderii continue a agresiunii americane în Vietnam, statele participante la Tratatul de la Varșovia subliniază din nou necesitatea unității de acțiune a țărilor socialiste, a tuturor forțelor progresiste iubitoare de pace în problema sprijinului multilateral acordat luptei drepte a poporului vietnamez.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia, credincioase principiilor internaționalismului proletar, își exprimă solidaritatea lor frățească cu poporul eroic al Vietnamului, care duce o luptă plină de abnegație împotriva agresiunii imperialiste americane. Ele reafirmă că și de acum înainte vor acorda țărilor socialiste frățești — Republica Democrată Vietnam — poporul vietnamez, întregul sprijin și tot ajutorul necesar, inclusiv ajutor economic și prin mijloace de apărare, tehnice și științifice. Acest ajutor va continua a fi acordat Republicii Democratice Vietnam, poporul vietnamez vor avea nevoie de el pentru respingerea victorioasă a atacului imperialist.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia declară din nou că sînt gata ca, în cazul solicitării din partea guvernului Republicii Democratice Vietnam, să dea posibilitate voluntarilor lor să meargă în Vietnam.

De partea poporului vietnamez, a Republicii Democratice Vietnam — care stă în prima linie a luptei armate împotriva agresiunii imperialiste a S.U.A. — sînt țărele socialiste frățești, toate forțele anti-imperialiste și iubitoare de pace. Bizuindu-se pe sprijinul și ajutorul lor, poporul vietnamez va învinge, iar cauza dreaptă pentru care el luptă va triumfa.

Pentru Republica Populară Bulgaria

TODOR JIVKOV
prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Bulgar
președintele Consiliului de Miniștri
al Republicii Populare Bulgaria

Pentru Republica Socialistă Cehoslovacă

ALEXANDER DUBCEK
prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia

Pentru Republica Democrată Germană

WALTER ULBRICHT
prim-secretar al C.C. al Partidului Socialist Unit din Germania
președintele Consiliului de Stat al Republicii Democratice Germane

Pentru Republica Populară Polonă

WLADYSLAW GOMULKA
prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez

Pentru Republica Socialistă România

NICOLAE CEAUȘESCU
secretar general al C.C. al Partidului Comunist Român
președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

Pentru Republica Populară Ungară

JANOS KADAR
prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar

Pentru Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste

L. I. BREJNEV
secretar general al C.C. al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

Sotia, 7 martie 1968

DECORĂRI LA CONSILIUL DE STAT

La Palatul Consiliului de Stat a avut loc, vineri la amiază, solemnitatea înmînării de ordine și medalia ale Republicii Socialiste România unor tehnicieni, geologi și ingineri care lucrează în industria minieră. Înalte distincții au fost înmînate de tovarășul Emil Bodnaraș, vicepreședinte al Consiliului de Stat.

ADUNARE FESTIVĂ CU PRILEJUL ZILEI INTERNATIONALE A FEMEII

Cu prilejul zilei de 8 Martie — Ziua internațională a femeii — în sala teatrului U.G.S.R. din Capitală a avut loc, vineri după-amiază, o adunare festivă organizată de Consiliul Național al Femeilor și Comitetul municipal al femeilor — București.

Au participat numeroase femei din întreprinderile și instituțiile bucureștene, lucrătoare în domeniul științei și culturii, activiste ale organizațiilor de partid și obștești, femei militante ale mișcării de femei din țara noastră. Au luat parte conducători ai unor instituții centrale și organizații obștești. Se aflau, de asemenea, soții ale șefilor misiunilor diplomatice din țările socialiste acreditați la București. Despre semnificația zilei de 8 Martie și felul în care femeile din țara noastră au întîmpinat sărbătorirea lor a vorbit prof. ing. Suzana Gădea, președinta Comitetului Național al Femeilor. Subliniind că sărbătorirea zilei de 8 Martie are loc în condiții în care oamenii muncii din țara noastră, sub conducerea partidului, înfrățesc cu abnegație și entuziasm obiectivele stabilite de Congresul al IX-lea al partidului, pentru ridicarea pe o treaptă superioară a operii de desăvîrșire a construcției socialiste, vorbitoarea a spus: Femeile, care reprezintă mai mult de jumătate din populația țării, au dovedit, prin aportul lor însemnat în realizarea întregului popor, că sînt un factor de seamă în viața economică, politică și culturală a societății noastre.

După ce a amintit contribuția pe care femeile din țara noastră — românce, maghiare, germane și de alte naționalități — o aduc în diferite domenii de activitate, în fabrici și uzine, în comerț și cooperatie, la sporirea producției agricole, vegetale și animale, pe tărîmul științei, culturii și creației artistice, la munca de bună gospodărie și intrinsecare a orașelor și satelor, ca deputate, prof. Suzana Gădea a spus: Statul nostru acordă o înaltă prețuire și cinstire femeii-mamă, care contribuie la întărirea și consolidarea familiei, la transmiterea și dezvoltarea bunelor tradiții ale poporului nostru în rîndul tinerii generații, la educarea copiilor în spiritul nostru al socialismului.

În conchiziune, vorbitoarea a reafirmat aderența deplină a femeilor din România față de politica externă a partidului și statului nostru, de prietenie și colaborare cu

toate statele, de apărare a păcii în lume. În zilele noastre — a subliniat ea — cauza păcii este indisolubil legată de respectarea independenței și suveranității naționale a fiecărui stat. Convins fiind că încălcarea acestor principii, nesocotirea dreptului popoarelor de a-și hotărî singure soarta, în conformitate cu interesele și aspirațiile lor, primejduiesc pacea mondială, poporul român este solid cu lupta de eliberare de sub jugul colonial, pentru independența națională, pentru dreptul fiecărui popor de a-și lua soarta în propriile mâini. În numele femeilor din țara noastră condamnă cu tărie războiul inuman dus de S.U.A. în Vietnam și nu exprimăm solidaritatea cu lupta dreaptă a poporului vietnamez, a femeilor din această țară, care își apără cu dîrzenie dreptul legitim la o viață liberă, independentă.

Cu prilejul Zilei internaționale a femeii, vorbitoarea a adresat eroicului popor vietnamez un salut cald și frățesc. De asemenea, a adresat un salut tovarășesc femeilor din țările socialiste, precum și femeilor din toate țările care luptă pentru drepturi și o viață liberă, pentru dobîndirea și consolidarea independenței naționale, împotriva colonialismului și neocolonialismului, pentru pace și progres, pentru fericirea copiilor lor.

Participantele la adunarea festivă au adoptat o telegramă adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care se exprimă sentimentele de recunoștință față de conducerea partidului, pentru cinstirea plină de afecțiune ce este acordată femeii în societatea noastră, pentru condițiile create femeilor în vederea afirmării capacității lor creatoare, energice, talentelor multilaterale. În telegramă se subliniază, de asemenea, aderența deplină față de politica externă a partidului nostru, care reflectă înalta principialitate și grijă pentru întărirea prieteniei și solidarității cu toate forțele socialismului, păcii și progresului. Totodată, este reafirmată hotărîrea femeilor din țara noastră de a munci cu și mai multă rîvnă și devotament pentru a contribui la dezvoltarea și înflorirea patriei.

În încheierea adunării a fost prezentat un program artistic susținut de solisti ai Teatrului de Operă și Balet și de corul „Madrigal”.

(Agerpres)

Primirea de către tovarășul Alexandru Birlădeanu a ministrului culturii și orientării din Irak

Vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Alexandru Birlădeanu, a primit vineri dimineața pe ministrul culturii și orientării din Irak, dr. Malik Dohan Al Hassan, care face o vizită în țara noastră.

La primire, care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, a fost de față Pompiliu Măcovei, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă.

Prof. dr. docent Jean Livescu, adjunct al ministrului învățămîntului, a primit vineri vizita ministrului culturii și orientării din Irak, dr. Malik Dohan Al Hassan.

În aceeași zi, Institutul român pentru relațiile culturale cu străinătatea a organizat o gală de filme

documentare irakiene, la care a asistat și oaspetele irakian, împreună cu soția și persoanele oficiale care îl însoțesc.

După gala de filme, oaspeții irakieni s-au întîlnit cu reprezentanții presei și radioteleviziunii.

(Agerpres)

Cronica zilei

SOSIERA MINISTRULUI COMERȚULUI INTERIOR AL R. P. POLONE

La invitația ministrului comerțului interior din Republica Socialistă România, vineri după-amiază a sosit la București Edward Sznajder, ministrul comerțului interior din Republica Populară Polonă, care va duce tratative în vederea semnării protocolului de schimburi de mărfuri pe anul 1968.

La aeroportul Băneasa, oaspetele a fost întîmpinat de Mihail Levente, ministrul comerțului interior, și de funcționari superiori din M.C.I. Au fost de față Jaromir Ocheduzsko, ambasadorul R. P. Poloniei la București, și membri ai ambasadei.

lone la București, și membri ai ambasadei.

Vineri s-a înapoiat din Italia delegația Comitetului foștilor deținuți antifasciști, alcătuită din acad. Petre Constantinescu-Iași și Petre Iosif, care a reprezentat țara noastră la Conferința internațională a rezistenței europene de la Roma.

(Agerpres)

LOTTO

EXTRAGEREA OBIȘNUIȚĂ 39
21 61 76 22 5 60 67 38 29 20 83. EXTRA-
43 32 37 68 69 83 60 21 11 1. EXTRA-
REA SPECIALĂ 83 3 9 25 49 77. Fond
de premii provizoriu: 5.422.530 lei.

Făina de orez — un nou produs alimentar dietetic

A apărut în magazinele alimentare făina de orez, un nou produs al industriei noastre alimentare, cu numeroase și variate întrebunătăiri, deosebit în alimentația copiilor. Este un produs dietetic, ușor digerabil, foarte ușor de preparat, se culinază, de asemenea, adecvat pentru prepararea mușchiului de orez necesar pentru diluția laptelui de vacă, în alimentația mixtă sau artificială a sugariilor de 1-4 luni. Se folosește, de asemenea, în diferite preparate cu o bogată valoare calorică, prin aportul

de glucide. Miertura de făină de orez cu lapte sau brînză de vacă, kiseliul de mere, fierturile la care se pot adăuga, spre variație, galbenul de ou, cacao, morcov ras, zeamă de roșii, de steclă, de diferite fructe, supele, cremele, budincile, gelurile sînt numai cîteva din preparatele la care putem folosi făina de orez.

Făina de orez este indicată mai ales în dieta de tranziție a copiilor bolnavi de afecțiuni gastro-intestinale acute, diaree, enterocolite.

teatre

- Filarmonica de stat „G. Enescu” (la Ateneu): Concert simfonic. Dirijor: Mircea Ciulescu — 20.
- Opera română: Lohengrin — 19.
- Teatrul de stat de operă (la Sala Palatului): Singe vienez — 19,30.
- Teatrul Național „I. L. Caragiale” (sala Comedia): Romeo și Julieta (sala Studio); Jocul adevărului — 19,30.
- Teatrul de Comedie: Opinia publică — 17,30.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” (sala din Bd. Șchitu Magdeleanu nr. 3): D-ale carnavalului — 19,30. Un tramvai măgureț — 20. (sala din str. Al. Șahin nr. 78 A): Sîntul Mădălina — 20.
- Teatrul „C. I. Nottara” (sala Magheru): Cînd luna e albastră — 19,30. (sala Studio): Femei singure — 20.
- Teatrul Gulești (în sala Teatrului evreiesc de stat): Visul unei nopți de iarnă — 19,30.
- Teatrul „Barbu Delavrancea”: Miorișca — 19,30.
- Teatrul Mic: Fur și simplu o crîz — 20.
- Teatrul „Ion Creangă”: Nădrăvăniile lui Păcălă — 16.
- Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”: Goana după futuri — 20.
- Teatrul „Tăndărică” (sala din Calea Victoriei): Papucula — 17.
- Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” (sala Savoy): Scandal la Băneasa — 19,30. (sala Victoria): Varietăți '68 — 19,30.
- Circuit de stat: Ansamblul Teatral Mare din Moscova — 20.

vremea

Ieri în țară: Vremea s-a ameliorat în toată țara. Cerul a devenit variabil, cu însemnări temporare în Moldova și Dobrogea. Cu totul izolat a mai nins slab în podișul Transilvaniei și zona subcarpatică a Munteniei. Vîntul a suflat în general slab. Temperatura aerului a înregistrat o ușoară scădere în jumătatea de est a țării, în orele 14-16, valorile înregistrate oscilau între minus 2 grade la Avrămieni și Tirgu Neamț și plus 11 grade la Turnu Severin. În sud-vestul țării s-a semnalat ceață. În București: Vremea s-a ameliorat ușor. Cerul a fost variabil, mai mult noros dimineața. Vîntul a suflat slab. Temperatura maximă a fost de 4 grade.

Temperatură probabil pentru zilele de 10, 11 și 12 martie a. e. În țară: Vreme schimbătoare, cu cerul temporar noros. Vor cădea precipitații slabe locale. Vînt slab pînă la potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 8 și minus 4 grade în jumătatea de nord a țării și între minus 2 și plus 3 grade în sud, iar maximele între 3 și 6 grade în nord și între 6 și 12 grade în sud. În București: Vreme schimbătoare, cu cerul temporar noros, favorabil ploii slabe. Vînt slab pînă la potrivit. Temperatura ușor variabilă.

(Agerpres)

S P O R T

Concurs internațional de schi

Concursul internațional de schi al României a început ieri la Poiana Brașov, reunind schiori din Austria, Cehoslovacia, Franța, R. D. Germană, R. F. a Germaniei, Italia și România. Prima probă — slalomul urias — s-a desfășurat pe Sulinar, pe o pîrtie în lungime de 1.800 m (diferență de nivel 580 m) cu 71 de porți. Zăpada a fost bună, dar ceața a creat unele dificultăți concurenților. Pe primul loc s-a clasat schiorul austriac Rudolf Borek cu timpul de 2'20"/52/100, urmat în ordine de Henri Brechu (Franța) — 2'20"/82/100, Klaus Mayer (R.F.G.) — 2'21"/21/100, Dan Cristea (România) — 2'22"/60/100, Cornel Tăbăraș (România) — 2'22"/57/100, Dorin Munteanu (România) — 2'23"/05/100 etc. De remarcat că favoritul probei, francezul Jean Pierre Augert, a înregistrat cel mai bun timp, dar, ratînd ultima poartă, a fost descalfat.

special, în manșe paralele, pe pîrtia Clăbucetului din Predeal, cu începere de la ora 19.

HANDBAL

România — Elveția 28-13

În sala sporturilor din Cluj s-a disputat aseară întîlnirea internațională de handbal între selecțiile masculine ale României și Elveției. Partida s-a încheiat cu scorul de 28-13 (13-3) în favoarea sportivilor români. Din echipa noastră Guneș și Nica au marcat câte 7 și respectiv 6 goluri. De la oaspete cele mai multe puncte (3) le-a marcat Tchachtli.

Duminică, la București, echipele României și Elveției se întîlnesc în meci revanșă.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

● **IN PRIMA ZI A TURNEULUI** internațional feminin de tenis de masă de la Ruse, echipa României a obținut două victorii, întrecînd cu 3-1 pe cea a Bulgariei. Echipa română este formată din tinerile jucătoare Viorela Ivan, Maria Corodi și Carmen Crișan.

● **LA BRATISLAVA**, în sferturile de finală ale „Cupei campionilor europeni” la volei (feminin), echipa Dinamo Moscova a învins cu 3-1 (13-15, 15-13, 15-6, 15-4) formația Slavia Bratislava.

● **TRADITIONALA CURSA** automobilistică „Raliul florilor” a început la San Remo cu o participare numeroasă. După primele trei probe, conduce Jean Pierre Nicolas (Renault) cu 1.900,5 puncte, urmat de Jean Francois Blot (Alpine Renault) și P. Toivonen (Porsche).

● **SELECȚIONATELE DE FOTBAL** ale U.R.S.S. și Mexicului s-au întîlnit într-un nou meci, de data aceasta în orașul Leon, în prezența a 40.000 de spectatori. Partida s-a încheiat la egalitate: 1-1 (1-1). Golurile au fost marcate de Bisevet (min. 3) și Hernandez (min. 30).

● **ÎN CADRUL UNEI GALE** DE

BOX, desfășurate la Copenhaga, pugilistul danez Tom Bogs (categoria mijlocie) l-a învins la puncte, în 10 reprize, pe americanul Dub Huntley.

● **UNUL DIN DERBIURILE** campionatului mondial de hochei pe gheață, meciul dintre echipele moscovite Spartak și Dinamo, s-a încheiat cu scorul de 4-3 (2-2) în favoarea dinamoviștilor. Metallurg Novosibirsk a învins tot cu 4-3 pe Himik Voskresensk, iar TSKA Moscova a terminat la egalitate (3-3) cu Avtomobilist Sverdlovsk. În clasamentul conduce Spartak și TSKA cu câte 51 puncte, urmate de Dinamo Moscova cu 45 puncte.

● **SFERTURILE DE FINALĂ** conținute pentru turneul de sah al candidaților la titlul mondial vor reuși la Porec, în cursul lunii mai, pe jucătorii Larsen (Danemarca) și Portisch (Ungaria). Se vor juca 10 partide.

● **CUNOSCUTUL FOTBALIST** brazilian Manuel dos Santos-Garrincha a fost pus sub stare de arest, pentru neplata contribuției bănești necesare întinerii celor 8 copii ai săi, întîlnindu-se numai de totia pe care a părăsit-o, Garrincha, acum în vîrstă de 34 de ani, a participat de trei ori cu reprezentativa Braziliei la campionatul mondial de fotbal. Transferat de la Botafogo la Corinthians. Garrincha, accidentat, nu a mai putut juca din anul 1966.

SESIUNE ȘTIINȚIFICĂ

Sub auspiciile Comitetului național de geografie, vineri s-a deschis în București sesiunea științifică de comunicări, care are ca scop pregătirea lucrărilor premergătoare Congresului internațional de geografie, ce va avea loc în decembrie 1968, la New Delhi.

După cum a subliniat prof. univ. dr. docent Tiberiu Morariu, membru corespondent al Academiei, președintele Comitetului național de geografie, cele peste 40 de comunicări științifice care se erezintă în cadrul sesiunii vor constitui volumul omagial ce va fi publicat în cîntea congresului.

Acestea sînt elaborate de geografi din Institutul de geografie-geografie, de la universitățile București, Cluj, Iași, Craiova și din institute departamentale și reflectă cele mai noi cercetări în domeniul geografiei fizice și economice a patriei noastre.

(Agerpres)

A apărut: REVISTA DE FILOZOFIE nr. 2 — 1968

Numărul pe luna februarie al revistei cuprinde materialele: Omagîndu-l de două ori pe Leibniz de GR. C. MOISIL, Aspecte ale raportului dintre teorie și spontan în cunoașterea filozofică de ION FLOREA, Sarire și marxismul de MAGDA STROE, Problema libertății în gîndirea marxistă și la Sartre de ANA KATZ, Cauzalitatea fizico-geografică de OCT. BĂNCILĂ și T. CAZACU — la rubrica „Studii și Articole”; Fețișismul mărfii și analiza rădăcinilor logice-gnoseologice ale idealismului de RADU STOICHIȚA — la rubrica „Comunicări”; Despre ideal (Text inedit) de PETRE ANDREI — la rubrica „Cercetare critică a lucrărilor filozofice românești”; Probleme ale definiții stilului de

RADU NEGRU (Iasi), Figurativ și nonfigurativ de ADRIAN RĂDULESCU — la rubrica „Discuții”; Jocul și joaca de SORIN VIERU, Ghilgheț sau ipostaza metafizică a constinței de GABRIEL LICEANU — la rubrica „Insemnări filozofice”; Reflexii despre o carte de GH. CAZAN — la rubrica „Cronica ideilor”; Originile conceptului de esență umană în filozofia modernă. Contribuția lui Hobbes și Spinoza de NADEJDA STĂBOVSKI — la rubrica „Consultatii”; Modelarea și filozofia de ION SEMENIUC — Cluj — la rubrica „Critică și bibliografie”; Al III-lea Congres internațional de logică, metodologie și filozofie a științei de CĂLIA MARE-Cluj — la rubrica „Viața științifică”.

viața internațională

GENEVA ÎN COMITETUL CELOR 18 STATE

GENEVA 8. — Corespondentul Agerpres, Horia Liman, transmite: În ședința de joi a Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, care continuă să dezbate proiectul tratatului de neproliferare a armelor nucleare, delegațiile U.R.S.S., S.U.A. și Angliei au prezentat de comun acord un proiect de Rezoluție al Consiliului de Securitate în vederea soluționării problemei garanțiilor de securitate pentru sta-

tele nucleare, care urmează să-și asume prin tratat obligația de a nu produce și de a nu procura arme nucleare.

După prezentarea proiectului de Rezoluție, au făcut declarații, în numele guvernelor respective, A. Roșcin, reprezentantul U.R.S.S., William Foster, reprezentantul S.U.A., și Ivor Porter, reprezentantul Marii Britanii.

PROIECTUL DE REZOLUȚIE PREZENTAT DE COMUN ACORD DE DELEGAȚIILE U.R.S.S., S.U.A. ȘI MARI BRITANII

„Consiliul de Securitate Remarcind cu satisfacție dorința unui mare număr de state de a semna tratatul de nerăspândire a armelor nucleare și prin aceasta de a-și lua angajamentul de a nu primi nici un fel de transfer de la indiferent cine, de arme nucleare sau de alte dispozitive explozive nucleare sau de control direct sau indirect asupra unor asemenea arme, sau dispozitive explozive; de a nu fabrica sau achiziționa pe altă cale arme nucleare sau alte dispozitive explozive nucleare; și de a nu căuta sau primi nici un fel de asistență în fabricarea armelor nucleare sau altor dispozitive explozive nucleare;

Luând în considerație preocuparea unora dintre aceste state în sensul că, în legătură cu aderarea lor la tratatul pentru nerăspândirea armelor nucleare să se adopte măsuri adecvate pentru salvagardarea securității lor;

— fiind seamă că orice agresiune însoțită de folosirea armelor nucleare ar periclita pacea și securitatea tuturor statelor;

1. Recunoaște că agresiunea cu

arma nucleară sau amenințarea cu o asemenea agresiune împotriva unui stat care nu posedă arma nucleară ar crea o situație în care Consiliul de Securitate, și în primul rând membrii săi permanenți care posedă arma nucleară, ar trebui să acționeze imediat în conformitate cu obligațiile lor stabilite conform Cartei Națiunilor Unite;

2. Salută intenția exprimată de unele state că vor acorda sau sprijini asistența imediată, în conformitate cu Carta, dată oricărui stat care nu posedă arma nucleară, parte la tratatul pentru nerăspândirea armelor nucleare, care este victima unui atac sau obiectul unei amenințări de agresiune în care este folosită arma nucleară;

3. Reafirmă în special dreptul inerent recunoscut prin art. 51 al Cartei, de autoapărare individuală și colectivă, în cazul cînd survine un atac armat împotriva unui membru al Națiunilor Unite, pînă cînd Consiliul de Securitate va fi adoptat măsuri necesare pentru a menține pacea și securitatea internațională.

CUVÎNTAREA REPREZENTANTULUI U. R. S. S. A. A. ROȘCIN, ROSTITĂ ÎN ȘEDINȚA DE JOI A COMITETULUI CELOR 18 STATE PENTRU DEZARMARE

Domnul președinte, Prezentați astăzi membrii Comitetului celor 18 state pentru dezarmare propunerea pentru soluționarea problemei garanțiilor de securitate, rezultată din consultațiile în această problemă între co-presedinții, cit și cu delegația Marii Britanii.

Chiar de la începutul discuțiilor în cadrul Comitetului, în legătură cu proiectul de tratat pentru neproliferarea armelor nucleare, Uniunea Sovietică a acordat mare importanță problemei garanțiilor de securitate pentru țările care nu dispun de arma nucleară și care, în cadrul tratatului, își vor lua obligația de a nu fabrica sau achiziționa arme nucleare. Prezintă propunerea adecvată în această problemă, noi ținem seama de preocuparea unor serii de țări care nu dispun de arma nucleară, pentru soluționarea pozitivă a problemei garanțiilor de securitate.

Avem în fața noastră o imagine clară a următorului obiectiv principal, a cărui îndeplinire trebuie asigurată prin rezolvarea problemei garanțiilor de securitate, adică stabilirea de măsuri în vederea garanțiilor securității țărilor care nu dispun de arma nucleară și amenințării cu un astfel de atac.

În cursul consultațiilor privind garanțiile de securitate, noi am ținut seama necentenit de punctele de vedere în această problemă formulate de reprezentanții diferitelor țări și am încercat să elaborăm o soluție cit mai acceptabilă, atît ca fond, cit și ca formă.

Considerăm că această problemă ar putea fi rezolvată în cadrul O.N.U. și al Consiliului de Securitate al O.N.U., adică organismul

care poartă răspunderea menținerii păcii și securității internaționale. Astăzi prezentați Comitetului celor 18 state pentru dezarmare proiectul de rezoluție al Consiliului de Securitate, susținut de U.R.S.S., Marea Britanie și S.U.A. Importanța acestei rezoluții va consta în faptul că ea asigură luarea unor măsuri eficiente în cazul unei agresiuni cu arme nucleare, sau al amenințării cu o asemenea agresiune cu arme nucleare, împotriva unei țări care nu dispune de astfel de arme.

Astfel de măsuri trebuie luate prin Consiliul de Securitate al O.N.U., care poartă principala răspundere pentru menținerea păcii și securității internaționale.

Prin aceasta, problema garanțiilor securității țărilor semnatare ale tratatului pentru neproliferare va fi hotărâtă pe baza Cartei și în cadrul O.N.U., din care fac parte peste 120 de țări. Trebuie subliniat, de asemenea, că acțiunile colective ale Consiliului de Securitate vor fi sprijinite prin anumite măsuri. Prin aceasta se înțelege că țările dispunând de arma nucleară care sînt membre permanente ale Consiliului de Securitate și care intenționează să semneze tratatul de neproliferare, să facă o declarație de intenții în legătură cu încheierea unui asemenea tratat, arătînd că vor acorda sau vor sprijini acordarea de ajutor imediat, conform Cartei, țărilor semnatare a tratatului care nu dispun de arma nucleară și care ar fi victimele unei agresiuni sau obiectul unei amenințări de agresiune, în care s-ar folosi arme nucleare.

Noi considerăm că proiectul de rezoluție al Consiliului de Securitate, în legătură cu garanțiile de securitate, rezolvă în mod cores-

punzător problema de a se garanta securitatea țărilor care nu dispun de arma nucleară și care au semnat tratatul pentru neproliferarea armelor nucleare.

Prezintă proiectul de rezoluție al Consiliului de Securitate cu privire la garanțiile de securitate, trebuie să subliniem că U.R.S.S. va saluta dorința exprimată de statele dispuse să subscrie la tratatul pentru neproliferarea armelor nucleare și să-și ia astfel obligația de a nu accepta nici un fel de transfer de arme nucleare sau de alte dispozitive explozive nucleare, nici control asupra unor astfel de arme sau dispozitive explozive, fie direct, fie indirect, de a nu fabrica sau de a nu achiziționa pe alte căi arme nucleare sau alte dispozitive explozive nucleare, de a nu cere și de a nu primi nici un ajutor pentru fabricarea de arme nucleare sau alte dispozitive explozive nucleare.

Uniunea Sovietică reține, de asemenea, preocuparea unora dintre aceste state ca, în legătură cu aderarea lor la Tratatul pentru neproliferarea armelor nucleare, să se adopte măsuri adecvate pentru salvagardarea securității lor. Orice agresiune însoțită de folosirea armelor nucleare ar periclita pacea și securitatea tuturor statelor.

Ținînd seama de aceasta am dorit să subliniem că Uniunea Sovietică va declara că agresiunea cu arma nucleară sau amenințarea cu o asemenea agresiune împotriva unui stat care nu dispune de arma nucleară ar crea o situație nouă din punct de vedere calitativ, în care statele care dispun de arma nucleară și sînt membre permanente ale Consiliului de Securitate al O.N.U. vor trebui să acționeze imediat prin Consiliul de Securitate în vederea adoptării de măsuri necesare pentru a răsturna la o asemenea agresiune sau a înlătura amenințarea de agresiune, în conformitate cu Carta O.N.U. care cere adoptarea „unor măsuri colective eficiente pentru preîntîmpinarea și înlăturarea amenințării împotriva păcii și pentru lichidarea actelor de agresiune sau altor acte de violare a păcii”. De aceea, orice stat care comite o agresiune însoțită de folosirea armelor nucleare sau care amenință cu o asemenea agresiune trebuie să-și dea seama că acțiunile sale vor fi contracarate în mod eficient, prin măsuri urmînd a fi adoptate în conformitate cu Carta O.N.U., pentru a se lichida agresiunea sau a se înlătura amenințarea de agresiune.

Uniunea Sovietică își va afirma intenția, ca membru permanent al Consiliului de Securitate al O.N.U., de a cere o acțiune imediată din partea Consiliului de Securitate pentru a acorda asistență, în conformitate cu Carta, oricărui stat care nu posedă arma nucleară, semnatar al Tratatului pentru neproliferarea armelor nucleare, care va fi victima unui atac sau obiectul unei amenințări de agresiune în care se folosesc arme nucleare.

Uniunea Sovietică va reafirma îndosebit dreptul inerent, în virtutea art. 51 al Cartei, de autoapărare individuală și colectivă, în cazul în care un atac armat, incluzînd un atac nuclear, survine împotriva unui membru al Națiunilor Unite, pînă cînd Consiliul de Securitate va adopta măsuri necesare pentru menținerea păcii și securității internaționale.

Votul Uniunii Sovietice pentru o asemenea rezoluție și declarația sa despre modul în care Uniunea Sovietică intenționează să acționeze în conformitate cu Carta O.N.U. se bazează pe faptul că rezoluția va fi sprijinită de alte state, membre permanente ale Consiliului de Securitate care dispun de arma nucleară și care își propun de asemenea să semneze tratatul pentru neproliferarea armelor nucleare, și pe baza propunerii ministrului apărării naționale, B. Lomsky, cu toată poziția negativă a Direcției politice principale a Armatei Populare Cehoslovace. Pe baza ordinului președintelui R. S. Cehoslovacie din 4 octombrie 1967 lui J. Sejna. I s-a acordat gradul de general-maior.

„După 16 ani de serviciu activ, a-vînd studii militare incomplete J. Sejna a făcut o carieră cu ade-

„AEROPORTUL NORVEICH TREBUIE SĂ DISPARĂ”

Planurile de extindere a aeroportului militar norveich (landul Renania de nord-Westfalia), destinat forțelor N.A.T.O. staționate pe teritoriul R.F.G., au neliniștit puternic pe locuitorii comunelor învecinate. Ei vîd în înfăptuirea acestor proiecte o amenințare a existenței lor, deoarece au fost create zone în care activitatea de construcție este fie interzisă cu desăvîrșire, fie strict limitată. În fotografii: (sus) avioane ale N.A.T.O. staționate la Norveich; (stînga jos) un grup de demonstrații din comuna Törnich pînă la aeroportul

Proteste împotriva execuțiilor de la Salisbury

NEW YORK. — Comitetul special O.N.U. pentru decolonizare a adoptat o rezoluție în care „condamnă energetic” executarea celor trei africani din Rhodesia de sud și își exprimă regretul că „guvernul Marii Britanii nu a împiedicat comiterea unor asemenea crime în colonia sa, Rhodesia de sud”. Rezoluția cere Marii Britanii „să adopte măsuri imediate pentru a împiedica repetarea unor asemenea crime”.

LONDRA. — Guvernul britanic a prezentat vineri Camerei Comunelor o moțiune în care își exprimă indignarea în legătură cu executarea de

către autoritățile rasiste de la Salisbury a celor trei africani.

PARIS 8. — Mișcarea contra rasismului, anti-semitismului și pentru pace din Franța „M.R.A.P.” a dat publicității un comunicat în care declară că „prin executarea celor trei africani din Rhodesia, dintre care doi au fost condamnați pentru lupta lor contra asuprii rasiste, conducătorii rhodesieni au comis o triplă crimă care stîrnește mînia tuturor oamenilor cinstiti”. Protestind întru acestor crime, M.R.A.P. arată că ar trebui salvată acum viața a 110 africani amenințați cu moartea în Rhodesia.

SALISBURY. — Autoritățile rhodesiene au anunțat că cei șase africani condamnați la moarte vor fi executati luni dimineață — 18 martie — la închisoarea centrală din Salisbury, transmite A.F.P.

În legătură cu cazul Jan Sejna

PRAGA 8 (Agerpres). — Agenția CTK a transmis o relatare a unui articol intitulat „Cariera ameteitoare și căderea generalului Sejna”, publicat în ziarul săptămînal al armatei „Obrana Lidu”. Caracterizînd pe generalul-maior J. Sejna, tras în prezent la răspundere pentru delapidarea „Obrana Lidu” scrie că „sistemul potrivit căruia era înfăptuită conducerea armatei a creat un teren propice pentru cariera ameteitoare a unor asemenea indivizi ca Sejna, Moravec și a prietenilor lor nu mai puțin norocoși din „familii bune”.

Săptămînalul subliniază că ultima oară Sejna a fost avansat în rangul militar pe baza propunerii lui M. Mamula, fost șef de secție la C.C. al P.C. din Cehoslovacia (recent acesta a fost destituit din această funcție) și pe baza propunerii ministrului apărării naționale, B. Lomsky, cu toată poziția negativă a Direcției politice principale a Armatei Populare Cehoslovace. Pe baza ordinului președintelui R. S. Cehoslovacie din 4 octombrie 1967 lui J. Sejna. I s-a acordat gradul de general-maior.

„După 16 ani de serviciu activ, a-vînd studii militare incomplete J. Sejna a făcut o carieră cu ade-

vîrat ameteitoare. Dacă n-ar fi fost afaceri cu materialul de înarmînt și îndeosebi planarea din ianuarie a C.C. al P.C. din Cehoslovacia în timpul căreia Sejna și Moravec (tovarășul său de afaceri) au dat alarmă că, parțiat se află în primejdie” întrucît se aflau în primejdie aparținătorii lor influenți, atunci Sejna ar fi putut să obțină fără îndoială o situație și mai înaltă”, scrie ziarul.

În articol Sejna este caracterizat ca un om care era înclinat spre gesturi de paradă și căruia nu-i ajungeau retribuțiile substanțiale de general și deputat; el a făcut datorii și cînd a trebuit să le achite a început să se ocupe de afaceri.

Într-o convorbire cu redactorii ziarului, procurorul militar a declarat că cercul de oameni legați de escrocheriile financiare și speculațiile lui Sejna se lărgeste. Materialele anchetei efectuate se înmulțesc. Reiese că Sejna se ocupa și cu speculațiile de automobile de mîrci străine.

„Obrana Lidu” își exprimă îndoiala „generalului Sejna, care a cerut azil politic în S.U.A., va fi predat organelor cehoslovace conform dreptului internațional.

SEMNAREA UNUI PROTOCOL ROMÂNNO-IUGOSLAV

BELGRAD 8. — Corespondentul Agerpres, N. Ploeanu, transmite: La 8 martie, la Belgrad, a fost semnat Protocolul de înțelegere dintre delegațiile Consiliului Național al Cercetării Științifice din Republica Socialistă România și delegația Consiliului Federal pentru Coordonarea Activităților Științifice din R.S.F. Iugoslavia. Protocolul a fost semnat de dr. ing. Nicolae Sirbu, vicepreședinte al C.N.C.S., și dr. Zvonimir Damianovici, vicepreședinte al C.F.C.A.S.

În protocol se menționează că a fost definitivat acordul de colaborare și cooperare în domeniul activității științifice dintre C.N.C.S. din Republica Socialistă România și C.F.C.A.S. din R.S.F. Iugoslavia care urmează să fie semnat la București. Convorbirile dintre cele două delegații s-au referit, de asemenea, la stabilirea tematicii de colaborare științifică și tehnică. La

semnarea protocolului au asistat membrii celor două delegații și reprezentanți ai Secretariatului de Stat pentru Afaceri Externe. A fost de față Ion Roșanu, consilier al Ambasadei Republicii Socialiste România la Belgrad.

Vineri dimineață delegația C.N.C.S. din Republica Socialistă România a fost primită de Dolfe Vogelnic, președintele Consiliului Federal pentru coordonarea Activităților Științifice din R.S.F. Iugoslavia.

La Paris s-a instalat pentru o săptămîna cea mai mare „fermă” din Franța. Este vorba de Salonul internațional anual al agriculturii și al mașinilor agricole, deschis în parcul de expoziții de la Porte de Versailles. O „fermă” unde se întînesc 4.000 expoziții și unde satul și tehnica cea mai avansată își dau mîna. În acest sector al tehnicii se pot vedea multe lucruri interesante — de la cea mai mică mașină de tuns gazonul pînă la combina de secerat și treierat înaltă de 4 metri.

Printre mașinile agricole expuse pot fi văzute tractoare de cele mai diferite tipuri dintr-un șir de țări. Standul românesc din cadrul expoziției cunoaște o mare afinență. Țăranii din diverse colțuri ale Franței, cercetează atent tractoarele produse de miile harnice ale muncitorilor și tehnicienilor brașoveni. Agricultorii, specialiști în agricultură, agenți comerciali sînt împărțîșec păreri lor. Toate coincid.

ÎN REGIUNEA NICOSIEI AU FOST RIDICATE RESTRICȚIILE DE CIRCULAȚIE ÎMPUSSE CIPRIOTILOR TURCI

NICOSIA 8 (Agerpres). — Președintele Republicii Cipru, Makarios, a anunțat că guvernul țării a luat hotărîrea de a ridica, cu începere de la 8 martie, măsurile restrictive impuse comunității cipriotelor turci din regiunea Nicosiei. El a precizat că cipriotelor turci care locuiesc în sectorul Capitalei, și care formează aproape o treime din populația de origine turcă de pe insulă, vor putea să se deplaseze fără nici un fel de restricții. De asemenea, intrarea mașinilor în cartierul turc al Nicosiei va fi liberă, iar barierele stabilite la limita sectoarelor grec și turc vor fi ridicate.

ANKARA 8 (Agerpres). — Un purtător de cuvînt al Ministerului Afacerilor Externe al Turciei a declarat vineri că hotărîrea președintelui Ciprului, Makarios, de a ridica, cu începere de la 8 martie, măsurile restrictive impuse comunității cipriotelor turci din Nicosia „poate contribui la înlăturarea tensiunii din insulă. Ea ar putea deschide, totodată, calea unei reglementări pe cale pașnică a problemei cipriote”.

Pentru acțiunea comună a forțelor democratice

COMUNICATUL BIROULUI POLITIC AL P. C. FRANCEZ

PARIS 8 (Agerpres). — Biroul Politic al Partidului Comunist Francez a examinat ieri efectele acordului încheiat la 24 februarie între Partidul Comunist Francez și Federația stîngii democratice și socialiste. În comunicatul dat publicității, Biroul Politic subliniază că „încheierea acestui acord întărește încrederea oamenilor muncii, a democraților în posibilitatea unei victorii comune a forțelor de stînga. Această victorie necesită elaborarea și adoptarea unui program comun de guvernare; o bază largă pentru un asemenea program există în acordul din 26 ianuarie”.

Comunicatul subliniază în încheiere că „în întreaga țară comunistii vor continua eforturile lor pentru a consolida unitatea deja realizată pentru a dezvolta acțiunea comună a tuturor forțelor democratice în vederea atingerii obiectivelor comune”.

PARIS
Salonul
agriculturii

Mai mulți țărani francezi, pentru care tractorul românesc este deja o veche cunoștință, subliniază virtuțile „Universaliului” nostru, arătînd că îl apreciază și îl preferă altor tractoare.

Întregul Salon se află sub semnul unei puternice corențele internaționale. Tractoarele noastre au de înfruntat adversarii de mina iniții 800 de firme prezintă aci peste 10.000 mașini agricole reprezentînd 2.300 mărci.

Săptămîna agricolă din capitala Franței coincide cu săptămîna artelor menajere. La Salonul internațional respectiv participă firme din 24 de țări.

E cea mai importantă expoziție de acest gen din Europa. Salonul e bilanțul ultimelor programe realizate în domeniul artelor menajere pe plan mondial, în vederea sporirii confortului casnic și al facilitării muncii gospodine. Caracteristica Salonului este automatizarea tot mai accentuată a activităților menajere. „În curînd — îmi spune un specialist din cadrul expoziției — printr-o simplă apăsare de buton gospodina va putea să execute cele mai febrile operațiuni casnice. Evident însă că nu la un preț derizoriu. Confortul în domeniul artelor menajere este încă costisitor”.

Gh. ALEXANDRU

Standul turistic românesc la Tîrgul internațional de la Viena

agențiile de presă transmit:

Ambasadorul Republicii Socialiste România la Washington, Corneliu Bogdan, la invitația Camerei de Comerț din Chambersburg, (statul Pennsylvania), a vorbit în cadrul programului Forumul Ambasadorilor Organizat în fiecare an în localitate, despre unele probleme actuale ale politicii interne și externe a României. Au fost prezenți oameni de afaceri, oameni de cultură, reprezentanți ai vieții publice. Înainte de a părăsi localitatea Chambersburg, Corneliu Bogdan a fost oaspetele studenților cu care s-a întîlnit răspunzînd la unele întrebări despre țara noastră formulate de cei prezenți la întîlnire.

Svetozar Vukmanovici, membru al Consiliului Federației al R.S.F. Iugoslavia, a sosit vineri în capitala Algeriei. El a declarat că vine la Alger în calitate de trimis special al președintelui Tito în vederea consultării cu președintele Boumedienne într-o serie de probleme internaționale. Colonialismul nu a fost încă lichidat, iar neocolonialismul devine tot mai agresiv, a arătat el. Toate aceste pro-

bleme agravează situația din lume. În fața acestei primejdii forțele progresiste, nu pot rămîne inactice, a subliniat el. Vukmanovici a precizat că este purtătorul unui mesaj personal al președintelui Tito către președintele Boumedienne.

La Panmunjon a avut loc o ședință a comisiei militare de armistițiu din Coreea. Repre-

zentantului părții coreene a protestat energic pentru faptul că recent au fost introduse în zona demilitarizată, patru care blindate, trei avioane militare, dintre care un bombardier de vînaoară „F-5 A”. Partea coreeană a protestat cu hotărîre împotriva acestor acte care constituie o încălcare fășșă a acordurilor de armistițiu. (A.C.T.C.).

„Stare de urgență” în orașul El Dorado (statul Arkansas) ca urmare a izbucnirii unor incidente între tineri albi și de culoare. Primarul orașului a ordonat interzicerea circulației în cursul nopții și a demonstrațiilor. Șeful poliției a descris situația ca fiind „destul de încordată” în urma a numeroase ciocniri în cursul cărora două clădiri au fost incendiate. Mai multe persoane au fost arestate.

Între Anglia și Irak au început contacte preliminare în vederea restabilirii relațiilor diplomatice, întreprinse în iunie 1967, în cursul războiului arabo-izraelian, a anunțat Ministerul de Externe britanic. Contactele au loc între ambasadorii celor două țări la Cairo. În același scop au loc contacte între Anglia și Algeria.

În mai multe orașe din sudul Italiei au avut loc manifestări consacrate României, organizate de Asociația Italiană pentru Stringerea Legăturilor Culturale

cu România. În orașele Bari, Lecco, Cassano, Murge, Adelfia, Alberobello, Ruvo di Puglia s-au ținut conferințe despre dezvoltarea economiei, științei și culturii în România și a relațiilor dintre țara noastră și Italia. Conferințele au fost însoțite de proiecții de filme documentare, ilustrînd temele tratate. Manifestările s-au bucurat de succes.

Ministrul de stat însărcinat cu problemele culturale al Franței, André Malraux, și-a încheiat vizita făcută în U.R.S.S., înaintîndu-se în patrie. Ministrul francez a discutat la Moscova perspectivele colaborării culturale franco-sovietice.

Muncitorii de la fabricile din toate marile centre industriale ale Italiei au declarat joi grevă generală. Greviștilor li s-au alăturat două milioane de muncitori agricoli, cerînd îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai. La Napoli, Florența, Bologna, Roma, Genova și în alte orașe greviștii au participat la demonstrații de o amploare deosebită. La Florența numărul manifestanților a fost de 30.000, la Bologna — 35.000, iar la Roma de cîteva zeci de mii.